

Een Praatje over Jan de Witt.

hij dadelijk zekeren staat gaan voeren. Als pensionaris van Dordrecht had hij in het logement dier stad gewoond. De Gedeputeerden van die stad hielden met hun ambtgenooten van Den Briel samen hun intrek bij mejuffrouw Catharina Verbies of Van der Bies, die in 1642 een nieuwe woning betrok, waarheen de Gedeputeerden van beide steden, die samen duizend pond huur betaalden, — waarvan Dordrecht $\frac{2}{3}$ deel, — haar volgden. Deze woning lag vermoedelijk in de Nobelstraat. In 1663 betrokken zij een huis op den hoek van Vijverberg en Tournooveld. Doch — om op Jan de Witt terug te komen, — toen hij tot raadpensionaris benoemd was, moest hij dit huis in de Nobelstraat verlaten. In zijn nieuwe woning, die door voorlichting van vrouwelijke bloedverwanten smaakvol werd ingericht, ontving hij graag bezoek. Hij haalde dan eens bijzonder uit, en schonk een goed glas Franschen of Rijnschen wijn. Want in zijn huis was de zeer gastvrije raadpensionaris een gezellig man. Equipage moest hij ook houden en in Den Haag kon de persoon, die als Minister van Buitenlandsche Zaken de eer van de heeren Staten diende op te houden, niet in een mal koetsje met een paar knollen er voor naar de hôtels van de soms zeer prachtlievende gezanten der vreemde mogendheden rijden. Wel was Holland bekend (en dikwijls bespot ook) om den eenvoud zijner bewoners. Maar zoover als de weduwe van Michiel de Ruijter, die, gelijk de ondeugende Huygens vermoedde, een bezoek van rouwbeklag niet kon ontvangen „omdat zij bij het te drogen hangen van haar blauw voorschoot een val gedaan en zich bezeerd had”, — kon de raadpensionaris van Holland het werkelijk niet laten komen. Bovendien had hij heel wat geld uit te betalen aan schrijffloon en schrijfbehoeften. En zoo waren er andere noodzakelijke uitgaven meer.

De oud-burgemeester van Dordrecht moest zijn zoon daarom nu en dan bijspringen met wat geld. Ja, de raadpensionaris schreef hem soms daar zelf om. Of vader hem niet „eenige penningen belieffde te laeten toecomen”. En dan kon vader er nog een paar schoenen bij doen, welke maar bij den Dordtschen schoen-

maker gemaakt moesten worden, die vroeger voor hem gewerkt had. Men begrijpt wel, wie ook dat betalen moest!

Toch — het begon den raadpensionaris tegen te staan telkens om geld te vragen, en dan te moeten bedanken voor het toegelakte zakje, dat hij uit Dordt ontvangen had. Op zijn verzoek sprak broeder Cornelis eens ernstig met hun beider vader, die daarna een deel van zijn eigendommen aan hem afstond, waardoor Jan de Witt in bezit kwam van „omtrent ses en dertich gemeten landts, gelegen in den uitslach van Putten”, waarover hij, gelijk wij reeds mededeelden, nu en dan in briefwisseling stond met Cornelis, die te Geervliet, dus in het land van Putten, woonde.

In diezelfde dagen — het was in 't jaar 1654 — ging hij op zoek uit naar een vrouw. Daartoe gebruikte hij in het najaar den tijd, dat de Staten niet bij elkaar waren. Het ging dan het Noorderkwartier in, zooals men toenmaals de tegenwoordige provincie Noord-Holland noemde. Hij verbleef eerst te Beverwijk, waar echter de oproepingsbrief voor een nieuwe vergadering hem wel wist te vinden. En... daar mopperde hij voor ditmaal over, en dat nog wel in zijn brief aan een onzer gezanten. Als hij in Den Haag geweest ware, zou hij niet aangeraden hebben een buitengewone vergadering bijeen te roepen „ende daermede de steden wederom te allarmeeren”. Daarvoor was hij „uut de Beverwijck” moeten komen, waar hij zich „noch eenige daegen vermeynden te vermaecken”.

Of hij weer gauw, na afdoening der inderdaad niet wereldschokkende gebeurtenissen, het Noorden inging!

Het doel zijner uitstapjes werd nu Amsterdam en in die groote stad het huis van mevrouw de weduwe Bicker, van wie een der dochters, met name Wendela, zijn uitverkoorne werd. Haar vader was in leven „Borgemeester der stadt Amstelredam” geweest. Het was een familie van veel invloed, niet het minst door de verschillende personen aan wie zij vermaagschapt was, en bezat fortuin. Wel zou het jonge paar van dat laatste nog niet kunnen genieten zoolang de moeder leefde, maar Wendela kreeg toch als bruidschat vijftig duizend gulden mee.